

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
QO‘QON DAVLAT UNIVERSITETI**

“TASDIQLAYMAN”

Qo‘qon davlat universiteti

rektori D.Sh.Xodjaeva

29-avgust 2025-yil

**DIRIJYORLIK
O‘QUV DASTURI**

Bilim sohasi:	100 000 – Ta’lim
Ta’lim sohasi:	110 000 – Ta’lim
Ta’lim yo‘nalishi:	60110600 – Musiqa ta’limi

Qo‘qon -2025

Fan/modul kodi Dirij (Bakalavriat)		O'quv yili 2025/2026	Semestr 1	ECTS - Kreditlar 6	
Fan/modul turi Tanlov		Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4/4	
1.	Fanning nomi		Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	DIRIJYORLIK		60	60	120
2.	I. Fanning mazmuni. Fanni o'qitishdan maqsad - Dirijyorlik kursining asosiy maqsadi talabalarga dirijyorlik sirlarini o'rgatish jarayonida ularga ma'naviy-mafkuraviy tarbiya berish, g'oyaviy, badiiy estetik tarbiya berish, ularning badiiy-ijrochilik mahoratini o'stirish, dirijyorlik o'quvi va ko'nikmalarini shakllantirish, o'zbek va chet el kompozitorlari tomonidan yaratilgan eng nodir xor asarlari bilan tanishtirish, bu asarlarni professional darajada tahlil eta olish va unga dirijyorlik qila olish malaka va ko'nikmalar haqida amaliy tasavvurga ega bo'lishi. Fanning vazifasi: Dirijyorlik fani dars jarayonida quyidagi vazifalarni amalga oshirishi maqsad qilib qo'yadi: - talabalarni milliy istiqlool g'oyalari ruhida tarbiyalash va ularni dunyo standartlari talablariga javob bera oladigan yuqori malakali mutaxassis qilib yetishtirish; malakalarini bilishi va ulardan foydalana olishi. - talabalarining badiiy didini rivojlantirish, xor asarlarining badiiy qimmatini va ularning ijrosini to'g'ri baholay olishga o'rgatish; - dirijyorlik texnikasining sirlarini o'rgatish, dirijyorlik malakalarini hosil qilish, interpretatsiya; - musiqa pedagogikasining tizimlilik, izchilik, oddiydan – murakkabga o'tish, individual yondashish va guruh bilan muloqat o'rnatish kabi didaktik tamoyillariga amal qilishni o'rgatish; - badiiy ijroning mukammal variantini oldindan eshita bilish va unga erishish ustida rejali ish olib bora olishga o'rgatish va professional darajada tahlil eta olish va unga dirijyorlik qila olish malaka va ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.				

Fanning yetakchi TOP-300 xalqaro universitetlari dasturi asosida tayyorlanganligi: Karlov universiteti musiqa fani dasturi quyidagi asosiy jihatlarni o'z ichiga oladi, bu dastur dunyoning yetakchi musiqa ta'lim muassasalaridan biri bo'lgan Juilliard maktabining (AQSh) tajribasiga asoslangan va uni rivojlantirishga mo'ljallangan. Mazkur universitet QS World University Rankings 2025 bo'yicha 246-o'rinda turadi va musiqa sohasi bo'yicha yuqori ilmiy-uslubiy bazaga ega.

Nazariy va amaliy yondashuv uyg'unligi – Karlov universitetining Musiqa fanlari dasturida nazariy bilimlar bilan bir qatorda, musiqiy ijro etish va kompozitsiya amaliyoti ham keng yoritiladi. Talabalar musiqaning turli janrlarida ijro etish, orkestr va ansambl bilan ishlash, shuningdek, zamonaviy musiqaning tahlilini o'rganadilar.

Xalqaro standartlarga muvofiqlik – Dastur xalqaro musiqiy ta'lim standartlariga mos ravishda ishlab chiqilgan. Ayniqsa, G'arb musiqasining klassik va zamonaviy yo'nalishlari, shuningdek, dunyo miqyosidagi musiqa festival va musiqiy tadbirlar bilan hamkorlikda amalga oshiriladi. Talabalar o'z ijodiy potensialini rivojlantirishga imkoniyat yaratadigan dasturda, kompozitsiya, musiqa tahlili va ijro etishning yangi usullarini o'rganadilar. Ular o'zlarining musiqiy asarlarini yaratish, ularni yirik auditoriyalarga taqdim etish imkoniyatiga ega bo'ladilar.

Tanqidiy fikrlash va tahlil ko'nikmalarini rivojlantirish – Talabalar musiqiy nazariy fanlarni o'rganadi, musiqiy asarlarni mustaqil tahlil qilish, ularning strukturasi, uslubi va kompozitsion elementlarini chuqur anglash ko'nikmalarini egallaydilar. Dastur musiqiy fikrni tanqidiy yondashuv bilan rivojlantirishni ta'minlaydi. Karlov universiteti musiqa fanlari dasturi, yuqori malakali o'qituvchilar va xalqaro darajadagi resurslar bilan ta'minlangan bo'lib, talabalar uchun eng zamonaviy ta'lim imkoniyatlarini taqdim etadi.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

O'quv rejada ma'ruza mashg'ulotlari rejalashtirilmagan

III. Laboratoriya mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

1. Dirijyorlik apparati, qo'l holatlari va vazifalari.
2. 2/4 o'lchovdagi asarlarda dirijyorlik holatini o'rganish va ko'nikmalarni shakllantirish
3. “Qish” G'. Qodirov musiqasi.
4. “Bo'g'macha bilagim” O'zbek xalq qo'shig'i B. Umidjonov qayta ishlagan.
5. “Spokoynoy nochi” D. Kabolevckiy musiqasi.
6. 3/4 o'lchovdagi asarlarda dirijyorlik holatini o'rganish va ko'nikmalarni shakllantirish
8. “Kuylang bolalar” E. Shvars
9. “Tolimarjon” H. Rahimov.

10. 4/4 o'lchovdagi asarlarda dirijyorlik holatini o'rganish va ko'nikmalarni shakllantirish
11. "Hayol" Dilnur so'zi.
12. "Shu Vatan barchamizniki" D.Omonullayeva musiqasi.
13. 6/8 o'lchovdagi asarlarda dirijyorlik holatini o'rganish va ko'nikmalarni shakllantirish
14. "Hurshidi jahon galdi" Xorazm xalq qo'shig'i.
15. "Og'o dorom" Xorazm xalq qo'shig'i.
16. M.Leviyev- "Oltin ko'l" musiqali drammasidan "Lapar"
17. "O'zbekiston Respublikasi Davlat madhiyasi" A. Oripov.she'ri M. Burxonov musiqasi.
18. «Bir biringni asra O'zbekim » D.Omonullaeva.
19. "Alla" A. Muhammedov musiqasi.
20. Murakkab o'lchovdagi asarlarda dirijyorlik holatini o'rganish va ko'nikmalarni shakllantirish
21. «Yor-yor» "Gulsara" operasidan
22. Aralash o'lchovlarda dirijyorlik sxemalari
https://www.google.co.uz/books/edition/Conducting_Technique/-c6n3ofn37oC?hl=ru&gbpv=1&dq=First+start+of+conducting&pg=PA38&printsec=frontcover
23. "Bibijan" turkman xalq qo'shig'i
24. "Kalibelnaya" V. Motsart.
25. "Diliman" Tojik xalq qo'shig'i B. Umidjonov qayta ishlagan.
26. "Istiqlol taronasi" Q. Mamirov
27. "Lyubimye glaza" A. Babayev.
28. A. Mansurov "Xayir maktab"
29. S.Yudakov «Mirzacho'l» vokal - simfonik syuitasidan «Gulla – Mirzacho'l»
30. «Oydan tushgan emas, ko'kdan tushgan emas» A.Rasulov

Amaliy mashgulotlar multimedia qurilmalari bilan jixozlangan auditoriyada bir akademik guruxga bir professor-ukituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur. Mashgulotlar faol va interfaktiv usullar yordamida utilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Dirijyorlik fani maqsad va vazifalari

2. Dirijyorlik texnikasi. Diqqat nuqtasi
3. Oddiy o'lchovlar.
4. Murakkab o'lchovlarda dirijorlik sxemalari
5. Aralash o'lchovlarda dirijorlik sxemalari
6. Auftakt. Musiqiy eshitish qobiliyatini mashq qilish
7. Kuchli va kuchsiz harakatlar
8. Manual texnika. Aksent
9. Fermata. Tovush kuchining to'satdan o'zgarish holatlarini dirijyorlikda ifodalash
10. Badiiy obraz, ijrochilik xususiyatlar, dinamika va asarni emotsional (his-tuyg'uli) ko'rsatib berish ustida ish olib borish.
11. O'zbek dirijyorlari
12. Asarlar kompozitorlari hayoti va ijodini o'rganish
13. M.Burxonov musiqasi, A.Oripov she'ri. "O'zbekiston respublikasi davlat madhiyasi"
14. M.Leviev "Go'zal Toshkent"
15. X.Izomov "Sevikli yor"
16. N.Norxo'jaev "Uchqur yillar"
17. M.Burxonov "Bahor qo'shig'i";
18. "Olmacha anor" O'zbek xalq qo'shig'i. B. Umidjonov xor uchun qayta ishlagan
19. D.Omonullaeva "O'zbekiston vatanim manim"
20. D.Omonullaeva "Sen mening Vatanimsan"
21. «Bahor» I.Xamitova qo'shog'i, I.B.Matyakubov xor uchun moslashtirgan.
22. "Duxtari sanam" Tojik xalq qo'shig'i.
23. "Qora soch" O'zbek xalq qo'shig'i B. Umidjonov qayta ishlagan.
24. "Yallama yorim" O'zbek xalq qo'shig'i.
25. "Qilpillama" O'zbek xalq qo'shig'i.
26. «Yoshligim» o'zbek xalq qo'shig'i. yigitlar xori uchun B.Umedjanov
27. "Jon O'zbekiston" A.Nazarov
28. "Lapar" o'zbek xalq qo'shig'i
29. Musiqi asarlar tahlili (Annotatsiya yozish)
30. O'rganilgan asarlarning badiiy ijro sifati ustida ishlash

https://www.google.co.uz/books/edition/Conducting_Technique/-c6n3ofn37oC?hl=ru&gbpv=1&dq=First+start+of+conducting&pg=PA38&printsec=frontcover

	havoladan foydalanib, bilimlarni mustahkamlash tavsiya etiladi.
3.	V. Fan o‘qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar) Talaba bilishi kerak: - dirijyorlik texnikasi; - xor jo‘rnavorligi; - xor repertuari; - ovoz apparatining tuzilishi; - sahna asarlari va a`kapella asarlariga dirijyorlik qilishi <i>to‘g‘risidagi tasavvurga ega bo‘lishi</i>; - “Dirijyorlik” qilish, xorda kuylash jarayoni, xor repertuarlarini optimal tanlash xorga dirijyorlik qilish texnikasi va xordagi ovozlar xususiyatiga ko‘ra asarlarni ajratib olishni, dirijyorlik asarlarini o‘rganish va tahlil qilishni <i>bilishi, malaka hosil qilishi va amalda qo‘llay olishi</i>; - “Dirijyor” talabalar xorda tanlangan asarlarni qoidalar asosida kuylash, ovozlar xususiyatiga ko‘ra disfoniyaga yo‘l qo‘yilmasdan ovozlar bilan alohida ishlash va xor jamoasiga rahbarlik qilib boshqara olish <i>ko‘nikmalariga ega bo‘lishi lozim</i>
4.	VI. Ta’lim texnologiyalari va metodlari: - ma’ruzalar; - guruhlarda ishlash; - taqdimotlarni qilish; - individual loyihalar; - jamoa bo‘lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	VII. Kreditlarni olish uchun talablar: • Ma’ruza va laboratoriya mashg‘ulorlarda muntazam qatnashish; • joriy va oraliq nazorat topshiriqlarini bajarish; • mustaqil ish topshiriqlarini bajarish; • musiqiy asarni mustaqil ijro etish; • yakuniy nazorat topshirish.
6.	Asosiy adabiyotlar: 1. M.Sh.Djumaboyeva. “Dirijorlik” o‘quv qo‘llanma. Farg‘ona –“Classik” 2023yil 2. J.Shukurov “Dirijyorlik” Istiklol nashriyoti. Toshkent. 2006 yil 3. Brock Mcelheran “CONDUCTING TECHNIQUE” https://www.google.co.u/books/edition/Conducting_Technique/-c6n3ofn37oC?hl=ru&gbpv=1&dq=First+start+of+conducting&pg=PA38&printsec=frontcover4. 4. D. Xamdanova “Xor dirijyorligi” Tash. 2010 X.Qo‘shimcha adabiyotlar 1. FUNDAMENTALS OF VOCAL PEDAGOGY AND APPLICATIONS FOR

	CONDUCTORS NOT TRAINED IN SINGING. Patrick Michael Walders, Doctor of Musical. Arts, 2005. Directed By: Dr. Edward Maclary, College of Arts and Humanitiesyu 2. B.Otaev “Dirijyorlik” Tash. 2003 3. K. Azimov “O`zbekiston dirijyorlari” Tash. 2001 Axborot manbalari 1. www.tdpu.uz 2. www.zivonet.uz 3. www.edu.uz
7.	Fan dasturi Qo‘qon davlat universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va universitet Kengashining 2025-yil 29-avgustdagi 1-sonli qarori bilan tasdiqlangan.
8.	Fan / modul uchun mas’ul: M.Djumabayeva – QDU Musiqa nazariyasi kafedrasi dotsenti
9.	Taqrizchilar: E.Qobilova - QDU Musiqa nazariyasi kafedrasi professori S.Asqarova – QDU Musiqa nazariyasi kafedrasi dotsenti